

RAGN SELLS AS AVD DRAMMEN
Postboks 453
1471 LØRENSKOG

Saksbehandler, innvalgstelefon
Øystein Solaas, 32266713

Vedtak om tillatelse til etterdrift av Lier avfallsdeponi - gbnr 126/1 - Ragn Sells AS avd Drammen - Lier

Ragn-Sells AS avd Drammen får tillatelse etter forurensningsloven til etterdrift av Lier avfallsdeponi. Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt. Statsforvalteren vurderer at deponiet kan ansees som endelig avsluttet og derfor kan gå over til etterdriftsfasen.

Statsforvalteren vedtar gebyr på kr 137 000,- for behandling av saken.

Vedtakene om tillatelse og fastsettelse av gebyrsats kan påklages innen 3 uker.

Vi viser til melding om avslutning av deponiet mottatt 21.12.2018, dokumentasjon på avslutning av deponiet mottatt 02.11.2022 og 16.05.2023 og sakens øvrige dokumenter. Vi viser også til søknad om utslipp av urensset sigevann sendt inn 09.05.2023.

Kort om bakgrunnen for saken

Lier avfallsdeponi begynte som et uregulert deponi, med oppstart en gang på 1980-tallet. Helge Haarberg fikk tillatelse til deponering av rene masser og restavfall etter forurensningsloven av daværende Fylkesmannen i Buskerud 02.09.1993. Ragn-Sells AS avd Drammen (heretter Ragn-Sells) overtok tillatelsen til driften av deponiet i 2002.

Deponiet ble stengt i 2000 på grunn av sjenerende lukt. I 2003 ga daværende Fylkesmannen i Buskerud tillatelse til deponering av inert avfall på deponiet.

Ragn-Sells sendte inn plan for avslutning og etterdrift av deponiet 16.09.2013. På bakgrunn av avslutningsplanen vedtok Fylkesmannen i Buskerud krav til avslutning og etterdrift av deponiet 19.12.2014. Kravene til avslutning og etterdrift av deponiet ble sist endret i vedtak datert 22.08.2017.

I henhold til vedtak datert 22.08.2017 skulle deponiet avsluttes innen 31.12.2018. I henhold til samme vedtak skulle følgende dokumentasjon sendes inn til forurensningsmyndigheten når avslutningen av deponiet var fullført:

- a) Ajourført eiendomskart dersom det har skjedd endringer i eiendomsforholdene
- b) Ajourførte tegninger av eksisterende installasjoner og anlegg
- c) Bildedokumentasjon på at ikke inert avfall er fjernet fra deponioverflaten før tildekking
- d) Dokumentasjon på at tilkjørte masser som er brukt i tildekkingen er rene
- e) Dokumentasjon på at tykkelsen og kvalitet på de ulike lagene samsvarer med punkt 3.3 *Toppdekke* i [tillatelsen] og i innsendt plan av 9. juni 2017
- f) Dokumentasjon på betong dersom det er brukt til drenering over det tette laget i overdekkingen
- g) Eventuelt forslag til endringer i overvåkingsprogrammet for etterdriftsfasen
- h) Vurdering av oppsamling og behandling av deponigass, og eventuelle forslag til endringer
- i) Plan over nøyaktig plassering (koordinater) av alle prøvepunkter for overvann, grunnvann og sigevann. Alle prøvepunkter skal angis med en entydig merking
- j) Plan over nøyaktig plassering (koordinater) av målepunkter for setninger. Alle målepunkter skal ha en entydig merking
- k) Plan for drift og vedlikehold av anlegg og tekniske installasjoner

Senest en måned etter avslutning av deponiet skulle driftsansvarlig sende melding til forurensningsmyndigheten og be om avslutningsinspeksjon. Fristen for å sende inn dokumentasjon på avslutning ble senere utsatt til 08.02.2019.

Ragn-Sells sendte inn melding om at deponiet var avsluttet 21.12.2018 og dokumentasjon på avslutningen den 04.02.2019 og 24.03.2021. Statsforvalteren gjennomførte tilsyn med virksomheten 04.- og 07.02.2022, bl.a. med avslutning av deponiet som tema. Statsforvalteren avdekket 4 avvik og en anmerkning på tilsynet, bl.a. dokumentasjon som skulle sendes inn til forurensningsmyndigheten når avslutningen av deponiet var fullført, jf. tillatelsens vilkår 3.9. Vi ba derfor Ragn-Sells, i brev datert 08.04.2022, om å sende inn oppdatert informasjon i henhold til punkt 3.9 i tillatelsen, samt et brev med en kortfattet oppsummering og henvisning til vedlegg som samsvarer med underpunktene til 3.9.

Ragn-Sells søkte den 09.05.2023 om tillatelse til utslipp av sigevann til Hårbergbekken.

Avslutning av deponiet og søknad om tillatelse til etterdrift

Ragn-Sells sendte inn dokumentasjon i henhold til vilkår 3.9 i tillatelsen 02.11.2022.

- a) Ragn-Sells har sendt inn eiendomskart.
- b) Ragn-Sells har sendt inn tegninger av eksisterende installasjoner og anlegg. Deponiarealet er oppdatert i fagsystemet Grunnforurensning.
- c) Ragn-Sells vurderer at ikke-inert avfall er fjernet fra deponioverflaten før tildekking. Det er sendt inn bilder og kart som skal dokumentere dette.
- d) Ragn-Sells vurderer at topplaget består av rene masser. Møtereferater, egenerklæringer og stikkprøvekontrollresultater er gjennomgått for å vurdere om arbeidet er gjennomført som planlagt og etter krav. Det vises til vedlagt prosjektbeskrivelse fra entreprenør, vedlagte eksempler på egenerklæringsskjema og vedlagte bilder at stikkprøvetakning.

- e) Ragn-Sells viser til vedlagt prosjektbeskrivelse og vedlagte bilder som viser etablering av toppdekke.
- f) Ragn-Sells opplyser om at det er benyttet kulestein og ikke betong som dreneringslag. Det er derfor ikke vedlagt dokumentasjon på betong.
- g) Ragn-Sells har sendt inn forslag til endringer i overvåkningsprogrammet for vann og setninger i etterdriftsfasen.
- h) Ragn-Sells har sendt inn en vurdering av oppsamling og behandling av deponigass, og har foreslått endringer.
- i) Ragn-Sells har sendt inn kart med koordinatfestede prøvepunkter for vann.
- j) Ragn-Sells har sendt inn kart over setningsobservasjoner og målinger. Lokaliseringer er koordinatfestet.
- k) Ragn-Sells har sendt inn driftsrutine for deponiet, med bl.a. plan for drift og vedlikehold.

Beskrivelse av deponiet

Ifølge dokumentet «Beskrivelse av deponiet», datert 31.01.2019, mottatt 24.03.2021 fra Ragn-Sells, ligger deponiet i en ravinedal. Samlet tillatt mengde deponert avfall opplyses til å være 180 000 m³ i hele deponiets driftstid. Deponert mengde avfall til og med 2000 er estimert til ca. 40 000 tonn. Fra 2003 til 2015 opplyses det om at det er deponert 45 041 tonn inert avfall.

Ragn-Sells opplyser om at den siltige leiren i området har en lav vanngjennomstrømmelighet, med permeabilitet på ca. $4 \cdot 10^{-9}$ til $8 \cdot 10^{-9}$ m/s. Vi legger til grunn at det her er snakk om hydraulisk konduktivitet og ikke permeabilitet som har enheten m². Det opplyses om at det ble gitt fritak fra krav om ekstra bunntetting, dvs. at det ikke er krav om dobbel bunntetting under deponiet. Nederst i deponiet opplyses det om at det likevel er etablert ekstra bunntetting. Deponiet opplyses til å være etablert med særskilt sigevannssoppsamling i bunnen av ravinen. Ragn-Sells opplyser om at oppsamlet sigevann pumpes til renseanlegget øverst på deponiet før rensset sigevann infiltreres i deponiet.

På deponiet er det etablert et tetningslag på 0,5 m. I et avgrenset delområde i tillegg er lagt en bentonittmembran. Under tetningslaget er det etablert et gassdreneringslag på minimum 0,3 m. I den øverste delen av deponiet er det etablert en samleledning for deponigass. Samleledningen går fra dreneringslaget til et metanoksidasjonsfilter.

I vedlegg 3 «Notat Vannbalanse ved Lier deponiet» datert 21.10.2022 under punkt 2.2 «Avrenningslinjer og nedbørsfeltet» står det følgende: «I tillegg til disse avrenningslinjene kan en del av nedbørsfeltet infiltreres i vest nær Hårbergbekken, hvor det er bratt terreng (markert med rødt farge i Figur 5). Ut fra figur 1 ser vi at der ble ikke lagt noen overdekking der». Ragn-Sells presiserer, i e-post datert 05.05.2025, at dette området ikke er en del av deponiet, men en del av det naturlige ravinesystemet.

Ragn-Sells opplyser om at løsmassene under deponiet består av siltig leire med en mektighet på inntil 19 m under øvre del av deponiet og ca. 2 m under de nedre delene av deponiet. I de nedre områdene av ravinene opplyses det om at det er påvist et sjikt med sandholdige, grusige masser under leira. I hele området er det registrert noe leirholdige grusige, sandige masser over fjell. Bergarten i området opplyses til å være drammensgranitt. Ragn-Sells vurderer at den naturlige leiren i området gjør at det ikke er noen fare for sigevannsspredning i fjell.

Avskjæring av vann og vannbalanse

I følge «notat vannbalanse ved Lier deponiet» datert 21.10.2022, er det bygget avskjæringsgrøfter i øst, slik at vannet fra området oppover ikke renner til deponiet. I den nordlige delen av deponiet er

det en terrengoppbygging, slik at vannet ikke kan renne ut på deponiets overflate. Det er markert to nedbørsfelt, på og utenfor deponiet, hvor avrenning kan bidra til en begrenset diffus innlekkasje til deponiet.

I vannbalanseberegningen for deponiet er det estimert at både diffus innlekking av overflatevann og utlekking av sigevann fra deponiet er om lag 4000 m³/år.

Påvirkning på vannresipienter

Ragn Sells overvåker miljøtilstanden i Hårbergbekken, oppstrøms og nedstrøms deponiet. Prøver i resipienten blir analysert for «sigevannspakken». Asplan Viak vurderer at tilstanden i Hårbergbekken er relativt lik både oppstrøms og nedstrøms i 2023. Asplan Viak konkluderer med at overvåkningsresultatene viser at deponiet har ingen/lite negativ påvirkning på Hårbergbekken i 2023.

Søknad om utslipp av sigevann

Ragn-Sells søker om å fjerne kravet om at rensert sigevann skal infiltreres i deponiet. Det søkes om tillatelse til utslipp av sigevann til Hårbergbekken. Ragn-Sells viser til at sigevannet er relativt lite forurensset med unntak for noe høyere verdier av enkelte næringsstoffer. Videre informeres det om at sigevannet ikke inneholder mer forurensning enn det som er oppstrøms i resipienten, og bidrar ikke til noen negativ påvirkning av resipienten. Ragn-Sells viser også til at infiltrasjon av sigevann gir store kostnader knyttet til pumper, ledninger og installasjoner, overvåkning og vedlikehold. Ragn-Sells mener at kostnadene med infiltrasjon av sigevann ikke står i forhold til nytten.

Overvåkningsprogram for vann

Ragn-Sells har vurdert behovet for endring av overvåkningsprogram i notat mottatt 02.11.2022. Ragn-Sells anser kravene til overvåkningstema og frekvens som dekkende for å sikre representative målinger, og ser ikke behov for endring av disse kravene.

Ragn-Sells foreslår å endre lokalitet for prøver oppstrøms i Hårbergbekken, ettersom det gamle prøvepunktet var påvirket av overvann fra sorteringsanlegget til Ragn-Sells.

Ragn-Sells har tatt prøver av sigevann før 1. rensetrinn (dekk-klipp) og før og etter 2. rensetrinn (jordinfiltrasjon). Ragn-Sells har kommet frem til at 1. rensetrinn skal avvikes, og foreslår derfor å redusere prøvetakningen til før og etter jordinfiltrasjon.

Ragn-Sells foreløpige vurdering er at overvåkingen av Tot N, Tot-P, KOP, pH, TOC, NH₄-N og BOF i sigevann er passende for etterdriften av deponiet. I tillegg har det blitt tatt prøver av en rekke tungmetaller, jern, bor og mangan. Ragn-Sells vurderer at krav om mikrotoanalyser kan utgå ettersom det ikke er påvist i noen analyser de siste årene.

Program for overvåkning av setninger

I gjeldende tillatelse er det krav om at toppdekket skal kontrolleres for sprekker, hull og erosjon minst en gang i året. I perioden 2019-2022 opplyser Ragn-Sells at det ikke har blitt registrert vesentlige setninger, hull eller sprekker på deponiområdet.

Ragn-Sells vurderer at visuell vurdering har begrenset verdi så lenge området følges tett opp av grunneier og det driftes som et landbruksområde.

Geoteknisk stabilitet

Ragn-Sells sendte 16.05.2023 inn en geoteknisk vurdering av stabiliteten for Lier avfallsdeponi, utført av Løvlien Georåd, datert 23.01.2023. Vurderingen omhandlet en generell stabilitetsvurdering av deponiet samt en vurdering av planlagt oppfylling av jordmasser og vekstjord på deponiet.

Løvlien Georåd vurderer områdestabiliteten som tilfredsstillende for eksisterende deponi og planlagt oppfylling siden det ikke er mistanke om sprøbruddmateriale i grunnen. Skråningen sør for deponiet vurderes til å ha tilfredsstillende beregnet sikkerhet mot brudd, også med etablert deponi.

Sikkerheten mot stabilitetsbrudd for skråningen mot ravina og Hårbergbekken i vest vurderes av Løvlien Georåd å være lav. Spesielt gjelder dette for udrenerte stabilitetsbrudd (kortidsrespons). Det anbefales etablert en aktsomhetssone innenfor minimum 15 meter fra skåningstopp i de skraverte områdene. Løvlien Georåd mener at risikovurderinger med hensyn til utnyttelsen av området innenfor aktsomhetssonen må vurderes av tiltakshaver/grunneier, men anbefaler at personopphold i disse områdene reduseres til et minimum. Etableringen av deponiet har forverret stabilitetssituasjonen, spesielt i området ved profil D (vest) hvor påført tilleggsbelastning fra deponiet virker å være størst.

Løvlien Georåd foreslår følgende alternativer for å øke sikkerheten mot brudd i skråningen mot ravina og Hårbergbekken i vest.

- Avlastning av skråningstopp.
- Etablere motfylling i ravina. Dette krever trolig at bekken må legges i rør eller heves, og er ifølge Løvlien Georåd trolig et lite realistisk alternativ.
- Erosjonssikring av skråningen og ved skråningsfot ved behov.

Ragn-Sells viser til at rapporten fra Løvlien Georåd oppgir at områdestabiliteten er stabil og tilfredsstillende, i søknad datert 09.05.2023. Ragn-Sells opplyser om at de har videreformidlet til grunneierne at man bør være aktsom med tunge maskiner i en sone på deponiet. Ragn-Sells opplyser om at Løvlien Georåd oppgir at aktsomheten er knyttet til mindre utglidninger og ras og at årsaken for dette ikke skyldes deponeringen, men områdets utforming.

Utslipp av gass

Det ble gjennomført emisjonsmålinger på deponioverflaten og i kummer knyttet til deponiets sigevannsystem i 2023. Asplan Viak opplyser om at målingene på overflaten ikke viste noe utslipp av metan, noe som kan tyde på at toppdekket fungerer som en barriere, og at metan ikke kan sige opp til overflaten. I 2022 opplyses det om at det ble registrert høye verdier av metan i to av kummene på anlegget. Det ble i 2023 prosjektert en ny plassering av metanoksidasjonsfilter med mål om å lede gassen kontrollert ut, og ikke til kummene.

Overvåkningsprogram for gass

Ragn-Sells mener at det er tilstrekkelig at gass overvåkes i noen gitte kummer, da gass ledes til disse. Ragn-Sells foreslår videre at krav om overvåking og vedlikehold på metanoksidasjonsfilter utgår, og at man fokuserer på tiltak der det dannes gass.

Saksgang

Statsforvalteren behandler søknader i samsvar med forurensningsforskriften kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven.

Vi behandler dokumentasjonen på avslutningen av deponiet som en søknad om tillatelse til etterdrift av deponiet.

Forhåndsvarsling av søknaden

Søknaden om tillatelse til etterdrift har ikke vært på høring til berørte parter eller offentlig kunngjort, da vedtaket anses å være av mindre miljømessig betydning. Vi viser i denne forbindelse til forurensningsforskriftens § 36-9 andre ledd bokstav b.

Høringen i saken vil imidlertid foregå som en etterkunngjøring. Hvis det kommer frem opplysninger etter at vedtaket om tidsbegrenset tillatelse er truffet som tilsier at skaden eller ulempen ved forurensningen blir vesentlig større eller annerledes enn ventet da tillatelsen ble gitt, kan Statsforvalteren oppheve eller endre vilkårene i tillatelsen, eller sette nye vilkår jf. forurensningsloven § 18.

Forhåndsvarsling av vedtak

Ragn-Sells fikk tilsendt utkast til ny tillatelse med saksfremstilling og begrunnelse 16.05.2025. Vi ba om at eventuelle kommentarer til utkastet ble sendt til oss innen 2 uker. Vi har ikke fått tilbakemelding fra Ragn-Sells på utkastet innen denne fristen.

Lovgrunnlag og myndighet

Lovgrunnlag

Aktuell virksomhet krever tillatelse etter forurensningslovens bestemmelser, jf. forurensningsloven § 11 jf. avfallsforskriften § 9-15.

Forurensningsloven

Når Statsforvalteren vurderer om tillatelse til forurensende virksomhet skal gis, og eventuelt på hvilke vilkår, skal vi legge vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket sammenholdt med fordeler og ulemper tiltaket for øvrig vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 siste ledd. I vurderingen vil vi særlig ta i betraktning i hvilken grad den omsøkte virksomheten er akseptabel sett i lys av forurensningslovens formål og retningslinjer i §§ 1 og 2.

Vannforskriften

Vannforskriften inneholder forpliktende miljømål om at alle vannforekomster skal oppnå god kjemisk og økologisk tilstand innen 2027 med mindre det er gitt unntak med hjemmel i forskriften § 9 eller § 10. Tiltak som medfører fare for forurensing av vann skal derfor vurderes i henhold til vannforskriften. Formålet er å beskytte og om nødvendig forbedre miljøtilstanden i alle elver, innsjøer, grunnvann og kystnære områder.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldlovens forvaltningsmål i §§ 4 og 5 ligger til grunn for Statsforvalterens myndighetsutøvelse. Videre skal prinsippene i §§ 8 til 12 om blant annet kunnskapsgrunnlag, føre-var-tilnærming og samlet belastning legges til grunn som retningslinjer når Statsforvalteren treffer beslutninger som berører naturmangfold.

Forurensningsforskriften kapittel 36 og BAT

EUs industriutslippsdirektiv (IED) er tatt inn i norsk rett i blant annet forurensningsforskriften kapittel 36 med vedlegg. Dette innebærer bla. at Statsforvalteren skal sørge for at bindende utslippsgrenser (BAT-AEL) i BAT-konklusjoner for den aktuelle bransjen tas inn i tillatelser.

Til støtte for gjennomføring av IED lages såkalte BREF-dokumenter (BAT-referansedokument) som beskriver beste tilgjengelige teknikker for en sektor eller bransje. På grunnlag av BREF-dokumentene vedtas BAT-konklusjoner om beste tilgjengelige teknikker og forpliktende utslippsnivåer, BAT-AEL (BAT Associated Emission Levels).

Avfallsforskriften kapittel 9 er å anse som BAT for deponier. Det er ikke utarbeidet BREF-dokumenter eller BAT-AEL for deponier.

Nasjonalt prioriterte stoffer

Statsforvalteren har et mål om å kontinuerlig redusere utslipp av nasjonalt prioriterte stoffer (se vedlegg 1 i tillatelsen) med mål om at utslipp av slike stoffer blir stanset.

Forurensningsmyndighet

Statsforvalteren har behandlet saken som rett forurensningsmyndighet for ordinære deponier, jf. rundskriv T-3/12 punkt 3.2 og avfallsforskriften § 9-3 bokstav p.

Faktagrunnlag

Beskrivelse av nærliggende vannforekomster

Utslipp fra anlegget vil kunne gå til *Hårbergbekken* (Vann-Nett id. 011-19-R), grunnvann under deponiet, *Lierelva fra Bergfløtbekken til Grøtte* (Vann-Nett id. 011-47-R) og videre ned Lierelva til Drammensfjorden.

Hårbergbekken

Hårbergbekken er en elv med «svært dårlig» økologisk tilstand og «dårlig» kjemisk tilstand. Den økologiske tilstanden er registrert som «svært dårlig» på grunn av «svært dårlig» tilstand for bunndyr og fosforforhold. Det er registrert «dårlig» tilstand for nitrogenforhold. Det er «svært dårlig» tilstand i vann for totalfosfor og totalnitrogen. Det er i tillegg «dårlig» tilstand i vann for pyren, arsen og sink. Den kjemiske tilstanden er registrert som «dårlig» på grunn av «dårlig» tilstand i vann for bly og flere PAHer. Det er ikke registrert prøvetakning av miljøgifter i sediment. Miljømålet er at «god» kjemisk og økologisk tilstand skal oppnås i løpet av perioden 2022 – 2027.

Vi har korrigert verdiene dere har rapportert for totalnitrogen i *Hårbergbekken*, ettersom disse var rapportert med feil enhet. Ny registrert verdi samsvarer med det dere har rapportert i egenkontrollrapporter for deponiet.

De siste registrerte overvåkningene i *Hårbergbekken* som danner grunnlaget for klassifiseringen er fra 2024. For metaller ligger prøver fra 2018 til grunn for klassifiseringen. Det er registrert nyere overvåkning enn dette i fagsystemet Vannmiljø, men denne overvåkingen kan ikke legges til grunn for klassifisering av vannforekomsten fordi den ikke er rapportert med riktig metodikk (filtrert prøve).

Grunnvann under deponiet.

Det er ikke kjent om grunnvannet under deponiet er «et avgrenset volum grunnvann i et eller flere grunnvannsmagasin» og dermed omfattet av vannforskriftens miljømål for grunnvann. Det er ikke registrert prøvetakning i grunnvannet under deponiet. Tilstanden er ukjent.

Lierelva fra Bergfløtbekken til Grøtte

Lierelva fra Bergfløtbekken til Grøtte er en elv med «svært dårlig» økologisk tilstand og «god» kjemisk tilstand. Den økologiske tilstanden er «svært dårlig» på grunn av «svært dårlig» tilstand for fisk. Vannforekomsten har «dårlig» tilstand for «fosforforhold» og moderat tilstand for «nitrogenforhold». Tilstanden er klassifisert som god for bunnfauna.

Beskrivelse av naturgrunnlaget

I henhold til Miljødirektoratets database (<https://kart.naturbase.no/>) er det i ravinedalen der Hårbergbekken renner registrert en frisk lågurtedellauvskog av «stor» verdi (VerdsattNaturtype ID: VKU-NINFP1910057663). I samme ravinedal er det også registrert to «nær truet» sopparter (almekullsopp og skrukkeøre), karplantene ask («truet») og alm («sterkt truet»).

I og langs Hårbergbekken og i Lierelva er det registrert *kroksjøer, flomdammer og meandrerende elveparti* av «viktig» verdi (VerdsattNaturtype ID: VKU-BN00003725). Verdisettingen er i hovedsak satt på grunn av arter på land.

I Lierelva ved Hårbergbekkens utløp er det registrert «anadrom strekning» samt elvemusling, som er en art av særlig stor forvaltningsinteresse. Elvemusling kan bl.a. påvirkes negativt av tilslamming, eutrofiering og organisk stoff.

Planforhold

Området er midlertidig regulert til grovavfallsplass i reguleringsplan for grovfallplass Haarberg (PlanID 504-906-04), datert 01.02.1994. Ifølge planbestemmelsene skal overflaten tilføres leire og vekstjord for å føre området over til aktivt jordbruksareal når deponeringen er avsluttet. I henhold til *Planbestemmelser til kommuneplanens arealdel*, datert 18.06.2019, skal kommuneplanens arealdel gjelde foran reguleringsplan *Hårberg grovfallplass*. I kommuneplanens arealdel er området deponiet ligger i regulert til Landbruks-, natur- og friluftsfremål samt reindrift (LNFR). Ravinedalen Haarbergbekken renner i, og som Ragn-Sells søker om utslipp til, er omfattet av hensynssone naturmiljø. Denne hensynssonen berører deler av deponiarealet til Lier avfallsdeponi.

Statsforvalteren vurderer at etterdriften av deponiet er i henhold til reguleringsplanen og kommuneplanen for området.

Statsforvalterens vurdering

IED og BAT-konklusjoner for deponi

Deponiet inneholder restavfall, som er å anse som ordinært avfall. Det foreligger ikke opplysninger om at deponiet inneholder farlig avfall. Ragn-Sells opplyser om at deponiet inneholder ca. 85 000 tonn avfall.

Vi vurderer derfor at Lier avfallsdeponi er å anse som et deponi for ordinært avfall, jf. avfallsforskriften § 9-3 punkt f. Virksomheten er omfattet av industriutslippsdirektivet (IED), jf. forurensningsforskriften kap. 36 vedlegg I, punkt 5.4, ettersom det har en total kapasitet på mer enn 25 000 tonn og er et deponi for ordinært avfall.

Avslutning av deponiet og tillatelse til etterdrift

Avslutning av deponiet

Vi vurderer at den innsendte dokumentasjonen på avslutningen av deponiet oppfyller kravene til dokumentasjon i vilkår 3.9 i tillatelsen, og at vilkårene for avslutning er oppfylt. Vi vurderer videre at inspeksjonen på deponiet den 07.02.2022 oppfyller kravet til sluttinspeksjon jf. avfallsforskriften § 9-15, 2. ledd.

Deponiet kan derfor ansees som endelig avsluttet jf. avfallsforskriften § 9-15, 2. ledd. Vi presiserer at dette ikke reduserer Ragn-Sells AS ansvar i forhold til vilkårene for avslutning av deponiet.

Kravene til avslutning av deponiet er i stor grad videreført i denne tillatelsen som gjelder for etterdriften av deponiet.

Etterdrift av deponiet

Avskjæring av overvann

I vannbalanseberegningen datert 21.10.2022 fremgår det at det er to områder utenfor deponiet hvor overvann kan infiltrere og renne videre til deponerte masser. I henhold til vilkår 3.5 i gjeldende tillatelse skal det treffes nødvendige tiltak for å ha kontroll med inntrenging av overvann og grunnvann i deponiet. Vi vurderer at dette vilkåret ikke er oppfylt i forbindelse med avslutningen av deponiet.

Kontroll med inntrenging av grunnvann og overvann er viktig for å begrense utlekkingen av helse- og miljøskadelig stoffer fra deponiet. Vi stiller derfor vilkår i tillatelsen til etterdrift om at det skal treffes nødvendige tiltak for å redusere dannelsen av sigevann til et minimum bl.a. ved å redusere inntrengning av overvann, overflatevann og grunnvann inn i deponiet til et minimum.

Utslipp til vann og miljøovervåkning

Sigevannets sammensetning og mengde

Ragn-Sells har i dag vilkår om å overvåke sigevannet som reinfiltreres i deponiet og rapportere dette årlig i rapporteringen til Statsforvalteren. Ragn-Sells har etablert et prøvepunkt før og etter rensing av sigevannet. For 2024 er det bl.a. rapportert om krom i tilstandsklasse¹ V (svært dårlig), sink og kobber i tilstandsklasse IV (dårlig) og Arsen og nikkel i tilstandsklasse III (moderat) i urensset sigevann (prøvepunkt SVPK 1 (EJ)). Det er videre rapportert om 59 mg/l totalnitrogen og 0,47 mg/l totalfosfor i enkeltmålinger av urensset sigevann i 2024. Gjennomsnittlig konsentrasjon av totalnitrogen og totalfosfor i urensset sigevann (basert på to målinger) var i 2024 henholdsvis 32,9 mg/l og 0,3 mg/l.

Den totale mengden sigevann som samles opp fra deponiet per år er ca. 7000 m³. I tillegg rapporteres det om et årlig diffust utslipp av sigevann fra deponiet på ca. 4000 m³.

Håndtering av sigevann

Ragn-Sells har søkt om utslipp av ca. 7000 m³ urensset sigevann til Hårbergbekken per år. Vi legger til grunn at innholdet av helse- og miljøskadelige stoffer i sigevannet som skal slippes ut tilsvarer det som er rapportert i urensset sigevann i 2024.

I søknaden argumenterer Ragn-Sells for at sigevannet ikke inneholder mer forurensning enn det som er i Hårbergbekken oppstrøms det planlagte utslippspunkt for sigevann, og at dette er

¹ Tilstandsklasser i sigevann er vurdert opp mot tilstandsklasser i ferskvann i Miljødirektoratets veileder M-608 *Grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota – revidert 30.10.2020*

dokumentert og vist i årsrapporten. Videre konkluderer søknaden med at utslippet ikke vil ha negativ påvirkning på resipienten.

I årsrapporten for 2024 er det rapportert om totalnitrogen på 2,3 og 2,9 mg/l i Hårbergbekken oppstrøms det planlagte utslippspunktet (prøvepunkt HB0). Til sammenligning er det rapportert om 59 og 6,8 mg/l totalnitrogen i sigevannet i 2024. Det vil si at konsentrasjonen av totalnitrogen i urensset sigevann er mange ganger høyere enn i Hårbergbekken. Videre er også konsentrasjonen av blant annet fosfor, PAH, benzen og sum BTEX høyere i sigevannet enn i Hårbergbekken.

Vi er uenig i Ragn-Sells vurdering av at sigevannet ikke inneholder mer forurensning enn i Hårbergbekken oppstrøms utslippspunkt. Derfor vurderer vi at konklusjonen i søknaden, om at utslippet ikke vil ha en negativ påvirkning på resipienten, ikke gir et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag om utslippets påvirkning på Hårbergbekken. Videre vurderer vi at det er fare for at det omsøkte utslippet av blant annet nitrogen og fosfor kan vanskeliggjøre å oppnå miljømålet om minst «god» tilstand i Hårbergbekken, men at virkningen av utslippet er ukjent. Vi gir derfor ikke tillatelse til utslipp av urensset sigevann til Hårbergbekken.

Statsforvalteren har derimot forståelse for at Ragn-Sells ønsker å avvikle reinfiltreringen av sigevann i deponiet, ettersom dette er et kostbart tiltak, som i liten grad er nyttig for miljøet eller samfunnsnyttig.

Vi er også av den oppfatning at det finnes bedre løsninger for miljøet og for bedriften enn å reinfiltrere sigevannet i deponiet. Vi vurderer at reinfiltrering av sigevann i hele deponiets etterdriftsperiode som en dårlig løsning, både for miljøet, og for kostnader knyttet til etterdriften av deponiet. Reinfiltrering av sigevann kan blant annet føre til mer utvasking av helse- og miljøskadelige stoffer fra deponiet. Videre kan økt vannmengde gjennom deponiet og eventuelt økt vannstand i deponiet medføre høyere risiko for utglidninger og ras i deponiet eller i grunnen ved og inntil deponiet.

For å kunne følge opp denne saken videre, og eventuelt tillate en annen håndtering av sigevannet, har vi stilt vilkår i tillatelsen som bl.a. skal gi oss kunnskapsgrunnlaget for å kunne vurdere dette. Dette gjelder vilkår om utredning av alternativ sigevannshåndtering (15.3).

I påvente av utredningen om alternativ håndtering av sigevannet, har vi stilt krav om at sigevannet skal reinfileres i deponiet og vi tillater ikke utslipp til Hårbergbekken.

Diffuse utslipp av sigevann

Vi kan ikke se at det er utredet hvilken resipient det diffuse utslippet av sigevann vil gå til i dokumentasjonen vi har mottatt fra Ragn-Sells. Vi stiller derfor vilkår om at dette skal utredes (vilkår 15.2).

I krav til avslutning og etterdrift for Lier avfallsdeponi er det kun satt vilkår om overvåkning av grunnvann ved mistanker om lekkasjer. Vi vurderer at det diffuse utslippet av sigevann fra deponiet gir mistanke om lekkasje og at det foreligger en forurensningsfare. Videre ser vi behov for at det etableres overvåkning av grunnvann for å overvåke om det skjer utslipp av sigevann til grunnvann. Vi har derfor satt vilkår i tillatelsen om at grunnvannet sammensetning skal overvåkes i minst ett målepunkt i grunnvannets innstrømningsområde og to i utstrømningsområdet minst én gang i året. Dette er et vilkår som er vanlig å stille for tilsvarende deponier.

Det er sannsynlig at det diffuse utslippet vil nå Hårbergbekken. Vi vurderer at det er behov for overvåkning av overflatevann i Hårbergbekken oppstrøms og nedstrøms i forhold til deponiet hver 6. måned. Mange helse- og miljøskadelige stoffer som forekommer i sigevann eller sigevannsediment er i liten grad vannløselige, men vil kunne ende opp i bunnsedimentet. Vi vurderer derfor at det er rimelig å stille vilkår om overvåkning av bunnsediment i Hårbergbekken. Vi vurderer at en gang hvert 6. år er tilstrekkelig frekvens for denne overvåkningen. Dette er i tråd med anbefalt frekvens i Miljødirektoratets veileder *Håndtere sigevann fra deponi*².

Ettersom det ikke er tillatt med direkte utslipp av sigevann fra deponiet, vurderer vi at det er tilstrekkelig at sigevannets sammensetning måles en gang hvert år. Informasjon om sigevannets sammensetning vil gi grunnlag for å vurdere hva som slippes ut av deponiet diffust.

Parametere som skal overvåkes i sigevann og i resipient

I henhold til avfallsforskriften kapittel 9 vedlegg III skal parameterne som skal måles og de stoffene som skal analyseres i overvåkingsprogrammet, være angitt i tillatelsen og gjenspeile avfallets egenskaper. Det er ikke fremlagt detaljert kunnskap om hvilket avfall som er lagt i deponiet, og hvilke stoffer dette avfallet kan inneholde. Videre er det ukjent hva som ble deponert i deponiet før det fikk tillatelse i 1993. Restavfall som ble tillatt deponert i deponiet fra 1993, kan inneholde mange stoffer som kan frigjøres i sigevannet, og dermed slippe ut av deponiet. Den overvåkningen av sigevann som er gjennomført og rapportert til Statsforvalteren i perioden 2011-2024 tilsvarer omtrent forslag til årlig overvåkingsprogram i Miljødirektoratets veileder TA-2077. Det er ikke rapportert resultater fra parametere i forslaget til femårig utvidet overvåkingsprogram i samme veileder. Vi mangler derfor grunnlag for å vurdere om det kan være andre helse- og miljøskadelige stoffer i sigevannet eller sigevannsedimentet enn det som er rapportert. Vi vurderer derfor at det er behov for å utrede hvilke helse- og miljøskadelige stoffer sigevannet og sigevannsedimentet inneholder. Vi har derfor stilt vilkår om at dette skal utredes (15.1). Det er satt et minimumskrav til hvilke parametere som skal utredes. Minimumskravet til parametere er i tråd med anbefalingen for innledende kartlegging av sigevann og sigevannsediment i Miljødirektoratets veileder *Håndtere sigevann fra deponi*.

Det er ellers satt vilkår om hvilke parametere som minimum skal inngå i årlig overvåkning av sigevann. Vilkåret samsvarer med anbefalte parametere for overvåkning av sigevann i *Håndtere sigevann fra deponi*, med unntak av enkelte parametere som vi ikke har kjennskap til at deponiet kan ha utslipp av, eller som vi ikke anser som relevant for deponiet. Vi vil vurdere å endre dette vilkåret på bakgrunn av utredningen av helse- og miljøskadelige stoffer i sigevann og sigevannsediment.

Geoteknisk stabilitet

Ras og utglidninger i deponert avfall kan medføre forurensning blant annet ved at deponert avfall blir spredt ut av deponiet eller ved skade på infrastrukturen i deponiet. I følge «Geoteknisk vurdering av stabilitet» (22345 Notat RIG01), datert 23.01.2023, fremkommer det at det er områder av deponiet ut mot ravine som har en «spesielt anstrengt stabilitetssituasjon». Det er videre foreslått alternativer for å utbedre dette.

Vi vurderer at Ragn-Sells og den geotekniske rapporten ikke svarer fullstendig på i hvilken grad mindre utglidninger og ras kan påvirke miljørisikoen for etterdriften av deponiet. Vi forventer at

² <https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/avfall/for-naringsliv/deponere-avfall/sigevannsveilederen/>

risikoen for ras og setninger inngår i deres miljørisikovurdering og at uakseptabel risiko følges opp med tiltak.

Utslipp til luft – støv og lukt

Virksomheten skal ikke medføre støv og luktulempere av betydning for naboene.

Utslipp til luft – deponigass

Deponiet inneholder noe organisk avfall og har noe produksjon av deponigass, bl.a. metan. Det er påvist gass i noen kummer på deponiet. Det er ikke påvist utslipp av gass fra overflaten av deponiet.

I henhold til kravene til avslutning av deponiet skal gass samles opp i et dreneringslag under tetningslaget på deponiet, og ledes til et metanoksidasjonsfilter. Toppdekket skal bidra til å redusere emisjonen av metan og luktende gasser til et minimum. Videre er det vilkår om at det skal gjennomføres emisjonsmålinger på deponiets overflate årlig.

Et avsluttet deponi skal i minst mulig grad slippe ut ubehandlet deponigass. Vi stiller derfor vilkår om at det skal ikke være utslipp av gass fra deponiet som kan medføre helse- og miljøskade. Slik vi forstår den innsendte dokumentasjonen skal gassen fremdeles behandles i et metanoksidasjonsfilter. Vi viderefører derfor vilkår om behandling av deponigassen i et metanoksidasjonsfilter.

Det er muligheter for at deponigass kan slippe ut via infrastruktur i deponiet. Vi stiller derfor vilkår om at ledningsanlegg og kummer for overvann, vann, spillvann og elektriske kabler skal kontrolleres en gang i året for deponigass.

Det har ikke blitt påvist deponigass som slipper ut gjennom deponiets overflate. Det etablerte tetningslaget på deponiet kan imidlertid miste sin funksjon over tid, bl.a. på grunn av setninger i deponiet og erosjon på overflaten. For å ha kontroll med at deponiets tetningslag holder tett og at det ikke er utslipp av deponigass fra deponiet, vurderer vi at det er behov for at metanemisjonen fra deponiets overflate skal kontrolleres minimum en gang i året, og har stilt vilkår om dette.

Grunnforurensning og forurensede sedimenter

Krav om tilstandsrapport følger av EUs industriutslippsdirektiv og er innført i forurensningsforskriften §§ 36-21 og 36-22. Rapporten skal utarbeides for alle virksomheter som er omfattet av IED og som kan utløse ny forurensning eller spredning av forurensning med farlige stoffer i grunn og grunnvann. Vi vurderer at deponiet kan utløse ny forurensning eller spredning av forurensning med farlige stoffer i grunn og grunnvann, og har derfor satt vilkår om utarbeidelse av tilstandsrapport etter Miljødirektoratets veileder [M-630 Tilstandsrapport for industriområder](#) (vilkår 15.4).

Støy

Virksomheten skal ikke medføre utslipp av støy.

Finansiell sikkerhet

Avfallsforskriften § 9-10 stiller krav om at ethvert deponi skal ha en tilfredsstillende finansiell sikkerhet. Dette for å sikre at kravene i tillatelsen til avslutning- og etterdrift av deponiet oppfylles også i tilfeller hvor deponieier går konkurs eller virksomheten nedlegges. Den finansielle sikkerheten skal dekke samtlige kostnader for avslutning og etterdrift av deponiet i en periode på minimum 30 år.

I henhold til gjeldende tillatelse, vilkår 2.9, skal Ragn-Sells ha en tilfredsstillende finansiell garanti eller tilsvarende sikkerhet for å sikre at forpliktelsene som følger av tillatelsen, herunder avslutnings- og etterdriftsprosedyren som kreves etter § 9-15, oppfylles.

Ragn-Sells etablerte en påkravsgaranti hos Tryg Garanti 07.09.2016 (Påkravsgaranti nr. 605497/6274190/1). Denne garantien utløp 06.09.2024. Vi er ikke kjent med at det foreligger en finansiell garanti i dag som oppfyller vilkårene i gjeldende tillatelse.

Det må snarest mulig opprettes en finansiell sikkerhet som skal dekke samtlige kostnader for etterdrift av deponiet i en periode på minimum 30 år.

Ettersom deponiet nå er avsluttet må beregningen som lå til grunn for garantifastsettelsen i 2016 oppdateres. Vi har også satt vilkår i denne tillatelsen som påvirker kostnadene til etterdriften av deponiet. Vi setter derfor vilkår om at dere skal oversende en beregning på størrelsen på den finansielle sikkerheten til oss innen 15.08.2025.

Beregningen av den finansielle sikkerheten skal utarbeides på Miljødirektoratets mal. Dere vil få malen tilsendt i en egen epost. Statsforvalteren godkjenner kun finansiell sikkerhet i form av ubetinget påkravsgaranti eller en bankkonto som er pantsatt til fordel for Statsforvalteren.

Vurdering av prinsippene i naturmangfoldloven og kravene i vannforskriften

Prinsipper i vannforskriften

Vannforskriften § 4 sier at *«tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og kjemisk tilstand»*.

Det tillates ikke utslipp av oppsamlet sigevann til resipient fra deponiet. Deponiet har et diffust utslipp av sigevann som er beregnet til å være ca. 4000 m³/år. Det er uavklart hvilken resipient det diffuse utslippet av sigevann vil kunne påvirke, men det er sannsynlig at det kan påvirke *Hårbergbekken*, grunnvann og under og nedstrøms deponiet og/eller *Lierelva fra Bergfløtbekken til Grøtte*.

Statsforvalteren mener at det på bakgrunn av resipientens størrelse og miljøtilstand, og med forutsetning at tiltaket gjennomføres som beskrevet i søknaden, vil foreligge en vesentlig risiko for forringelse av miljøtilstanden i vannforekomster.

Vi har derfor satt vilkår i tillatelsen om at diffuse utslipp av sigevann ikke skal medføre fare for helse- og miljøskade og at dette utslippet ikke skal påvirke vannkvaliteten i vannresipienter (overflate- og grunnvann) på en måte som vanskeliggjør å oppnå miljømålene etter vannforskriften. Det er videre satt vilkår i tillatelsen for å begrense de diffuse utslippene, samt vilkår om å utrede diffuse utslipp av sigevann, for å kunne avgjøre i hvilken grad deponiet påvirker vannforekomstene. Statsforvalteren vurderer at disse vilkårene er tilstrekkelige for å sikre at ikke deponiet vanskeliggjør å oppnå miljømålene i vannresipientene.

Statsforvalteren er av den oppfatning at forutsetningene for vannforskriften § 12 ikke er oppfylt, og derfor ikke kommer til anvendelse.

Naturmangfoldloven

Etterdriften av deponiet vil i liten grad ha utslipp som kan påvirke naturmangfoldet på land. Diffuse utslipp av sigevann kan påvirke vannresipienter og naturmangfoldet i disse. I Lierelva ved Hårbergsbekkens utløp er det registrert laks og sjøørret samt elvemusling, som er en art av særlig stor forvaltningsinteresse. Elvemusling kan bl.a. påvirkes negativt av tilslamming, eutrofiering og organisk stoff.

Vi vurderer at naturmangfoldet i vann vil være ivaretatt ved oppnåelse av miljømålene i vannforskriften i disse vannforekomstene, og at det er satt vilkår i denne tillatelsen som skal sikre at etterdriften av deponiet ikke vil vanskeliggjøre å oppnå miljømålene i disse vannforekomstene.

Søknaden og Statsforvalterens behandling av den er basert på eksisterende kunnskap om det biologiske mangfoldet i og rundt tiltaksområdet. Statsforvalteren anser at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig til at kravet i naturmangfoldloven § 8 om at beslutningene skal hvile på et best mulig kunnskapsgrunnlag, er oppfylt. Hensynet til føre-var prinsippet i § 9 i naturmangfoldloven vektlegges derfor i mindre grad. Det er også gjort en vurdering ut fra den samlede belastningen som økosystemet vil bli utsatt for etter § 10.

Statsforvalteren mener derfor at prinsippene for offentlig beslutningstaking i naturmangfoldlovens §§ 8 til 12 er oppfylt.

Konklusjon

Med de kravene som er stilt i denne tillatelsen, vurderer Statsforvalteren at etterdriften av deponiet vil skje innenfor rammer som samlet sett er miljømessig forsvarlige.

Statsforvalteren har konkludert med at virksomheten er akseptabel sett i lys av forurensningslovens formål og retningslinjer i §§ 1 og 2. Etter en samlet vurdering av de forurensningsmessige ulemper ved virksomheten sammenholdt med fordeler og ulemper virksomheten for øvrig vil medføre, gir vi tillatelse til etterdrift av avfallsdeponiet på nærmere fastsatte vilkår.

Gebyr

Vi viser til varselet om gebyr i brev av 19.05.2025. Vi varslet sats 4 som i år 2025 utgjør kr 137 000. Vi vurderer at gebyret i denne saken bør følge sats 4.

Ressursbruk knyttet til saksbehandlingen er lagt til grunn ved fastsettelse av gebyrsats. Herunder hører gjennomgang av søknaden, møter og korrespondanse med søker, høring av saken samt endelig ferdigstilling av tillatelsen. Innsats fra andre fagpersoner hos Statsforvalteren inngår også.

Miljødirektoratet vil ettersende faktura.

Vedtak om tillatelse og gebyr

Statsforvalteren gir Ragn-Sells AS avd Drammen tillatelse til etterdrift av Lier avfallsdeponi.

Tillatelsen med krav og vilkår ligger vedlagt.

Tillatelsen gjelder fra dags dato.

Tillatelsen er gitt etter forurensningsloven § 11, jf. avfallsforskriften § 9-7. Det er satt vilkår i tillatelsen med hjemmel i forurensningsloven § 16.

Ragn-Sells AS avd Drammen skal betale et gebyr for Statsforvalterens saksbehandling. Gebyret fastsettes til 137 000 kroner. Vedtaket om gebyr er gjort etter forurensningsforskriften §§ 39-4 jf. 39-3.

Frister

Innen 15.08.2025 skal Ragn-Sells AS avd Drammen;

- sende beregning på beløp som avsettes for finansiell sikkerhet (vilkår 2.5)

Innen 15.11.2025 skal Ragn-Sells AS avd Drammen;

- utrede innhold av helse- og miljøskadelige stoffer i sigevann og sigevannsediment (vilkår 15.1)
- utrede diffuse utslipp av sigevann (vilkår 15.2)
- utrede alternativ sigevannshåndtering (vilkår 15.3)
- vurdere behovet for å dokumentere forurensningstilstanden i grunn og grunnvann (vilkår 15.4)

Klageadgang

Ragn-Sells AS avd Drammen og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket, inkludert gebyrsatsen. En eventuell klage bør inneholde en begrunnelse og hvilke endringer som ønskes. I tillegg skal andre opplysninger som kan ha betydning for saken, komme fram.

Klagefristen er 3 uker fra dette brevet ble mottatt. En eventuell klage skal sendes til Statsforvalteren.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Statsforvalteren eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages. Ved klage på valg av gebyrsats skal tilsendt faktura betales til fristen. Miljødirektoratet vil refundere eventuelt overskytende beløp dersom klagen imøtekommes.

Underretning om vedtaket

Berørte i saken, jf. forurensningsforskriften § 36-7 anses som underrettet ved en kopi av dette vedtaket.

Vi vil kunngjøre vedtaket på Statsforvalterens nettside <https://www.statsforvalteren.no/ostfold-buskerud-oslo-og-akershus/>.

Med hilsen

Kari Skogen
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Øystein Solaas
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1 Tillatelse med vilkår - Lier avfallsdeponi - Ragn Sells AS avd Drammen - 2025.0406.T

Kopi til:

LIER KOMMUNE	Postboks 205	3401	LIER
RAGN SELLS AS	Postboks 453	1471	LØRENSKOG
Per Haarberg	Ringeriksveien 244	3403	Lier
Gro Anette Nordmoen Isene	Ringeriksveien 235	3403	Lier

Tillatelse etter forurensningsloven til etterdrift av Lier avfallsdeponi for Ragn Sells avd Drammen

Tillatelsen er gitt i medhold av forurensningsloven § 11. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger fremkommet i søknad og under saksbehandlingen. Dette tillatelsesdokumentet erstatter tidligere tillatelsesdokumenter.

Hvis bedriften ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen fra virksomheten og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må bedriften i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen. Bedriften bør først kontakte Statsforvalteren for å avklare behovet for slik endring.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal bedriften sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at Statsforvalteren kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Nøkkeldata

Navn på juridisk enhet: Ragn Sells AS
Organisasjonsnummer (juridisk enhet): 952187627
Navn på bedriften: Ragn Sells AS avd Drammen
Organisasjonsnummer bedrift: 971671637
Postadresse for bedriften : Postboks 453, 1471 Lørenskog

Informasjon om virksomheten fra Statsforvalterens database:

Anleggsnavn: Lier avfallsdeponi	
Anleggsnr. og anleggsaktivitet:	3312.0085.03 – Deponi for ordinært avfall
Kommune: Lier	Fylke: Buskerud
Lokalisering (UTM): sone 33, øst: 233308, nord: 6640132	
Lokalisering, adresse og gbnr.: 125/1 og 126/1	
Hovedkategori IED*: Deponier med en total kapasitet på mer enn 25 000 tonn	
IED-kode: 5.4	

*IED (industriutslippsdirektivet) er gjennomført i norsk rett ved forurensningsforskriften, kapittel 36.

Tillatelsesnummer: 2025.0406.T		
Tillatelse første gang gitt: 24.06.2025	Tillatelse sist revidert i medhold av fl § 18 tredje ledd: -	Tillatelse sist endret: -
Kari Skogen seksjonssjef		Øystein Solaas rådgiver

Endringslogg

Endrings-nummer	Endringer av	Saksnr.	Beskrivelse av endring
	02.09.1993	1993/3943	Tillatelse til deponering av rene masser og restavfall
	20.08.2003	2003/4032	Tillatelse til deponering av inert avfall
	13.12.2004	2003/4032	Tillatelse til deponering av inert avfall
	27.09.2005	2003/4032	Utvidelse av tillatelse til deponering av inert avfall
	19.12.2014	2007/3772	Tillatelse til avslutning og etterdrift
	22.08.2017	2007/3772	Endring av krav til avslutning og etterdrift
00.	24.06.2025	2019/50558	Tillatelse til etterdrift

Innhold

Endringslogg.....	2
1 Tillatelsens ramme	5
1.1 Tillatelsen omfatter	5
2 Generelle vilkår	5
2.1 Utslippsbegrensninger.....	5
2.2 Plikt til å overholde grenseverdier	5
2.3 Internkontroll og kompetanse	5
2.4 Tiltakspunkt ved økt forurensningsfare	6
2.5 Finansiell sikkerhet for etterdrift av deponiet	6
3 Oppbygging og etterdrift av det nedlagte deponiet	6
3.1 Terrengarrondring	6
3.2 Topptetting.....	7
3.3 Overvannssystem	9
3.4 Oppsamling av sigevann.....	9
3.5 Deponigass.....	10
3.6 Drift og vedlikehold	10
4 Utslipp til vann	12
4.1 Ikke-forurensset overvann.....	12
4.2 Sigevann	12
4.2.1 Utslipp av sigevann.....	12
4.2.2 Diffuse utslipp	12
4.3 Sanitæravløpsvann.....	12
5 Utslipp til luft.....	12
5.1 Deponigass.....	12
5.2 Lukt	12
6 Støy	12
7 Nærmiljøtiltak	13
7.1 Oppfølging av nærmiljøulempen	13
8 Grunnforurensning og forurensede sedimenter	13
9 Kjemikalier.....	14
10 Energi.....	14
10.1 Energiledelse.....	14
11 Egenprodusert avfall	15
11.1 Generelle krav.....	15
11.2 Håndtering av avfall	15

12	Miljøovervåking	16
12.1	Overvåking av deponiet	16
12.1.1	Overvåkingsprogram	16
12.1.2	Oversikt over deponiets utvikling	16
12.1.3	Vannbalanseberegninger	16
12.1.4	Overvåking av deponigass	16
12.1.5	Overvåking av sigevann, overflatevann og grunnvann	16
12.2	Overvåking av resipienter	19
12.3	Overvåking etter vannforskriften	19
12.4	Kvalitetssikring av miljøovervåking	20
13	Rapportering til Statsforvalteren	21
13.1	Årlig rapportering	21
14	Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning	22
14.1	Miljørisikoanalyse	22
14.2	Forebyggende tiltak	22
14.3	Beredskap	22
14.4	Varsling av akutt forurensning	22
15	Undersøkelser og utredninger	23
15.1	Utredning av helse – og miljøskadelige stoffer i sigevann og sigevannssediment	23
15.2	Utredning av diffuse utslipp av sigevann	24
15.3	Utredning av alternativ sigevannshåndtering	24
15.4	Tilstandsrapport om mulig forurensning av grunn og grunnvann trinn 1-3	24
16	Eierskifte, omdanning mv.	25
17	Opphør av etterdrift	25
17.1	Søknad om opphør av etterdriftsfasen	25
17.2	Dokumentasjon	25
17.3	Inspeksjon før opphør av etterdriftsfasen	26
17.4	Nedleggelse	26
18	Tilsyn	26
Vedlegg 1 – Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.1. Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 til 18.		27
Vedlegg 2 – Kart over deponiet		29

1 Tillatelsens ramme

1.1 Tillatelsen omfatter

Tillatelsen gjelder forurensning fra etterdrift av Lier avfallsdeponi (lokalitets ID: 13365 i fagsystemet Grunnforurensning¹) på Hårberg i Lier kommune.

Den driftsansvarlige har plikt til å sørge for vedlikehold, overvåking og kontroll av deponiet, samt drift av forurensningsreduserende installasjoner i henhold til krav i denne tillatelsen. Etterdriftsfasen varer frem til det tidspunkt deponiet, i henhold til Statsforvalterens vurdering, ikke lenger kan medføre skadevirkninger på miljøet og menneskers helse.

Deponiets oppbygning og areal skal være som vist i vedlegg 2, tegning H002 KOORD, datert 02.05.2025. Dersom det skal gjøres inngrep eller endringer i deponiet som ikke er tillatt i denne tillatelsen, må det sendes en søknad til Statsforvalteren.

2 Generelle vilkår

For virksomheter omfattet av forurensningsforskriften kapittel 36A gjelder kravene i det forskriftskapittelet i tillegg til kravene i tillatelsen.

2.1 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsens punkt 3 til 18. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er også omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp er fremkommet i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte miljøgifter oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår gjennom uttrykkelig regulering i denne tillatelsens punkt 3 til 18.

2.2 Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstidene. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som er vanlig for den aktuelle type virksomhet i en slik grad at det kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Internkontroll og kompetanse

Den driftsansvarlige plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til internkontrollforskriften. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at den driftsansvarlige overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Den driftsansvarlige plikter å holde internkontrollen oppdatert.

¹ grunnforurensning.miljodirektoratet.no

Den driftsansvarlige plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold.

Den driftsansvarlige skal til enhver tid ha tilstrekkelig kompetanse til stede på anlegget til å kunne vurdere virksomhetens miljørisiko og gjennomføre tiltak for å sikre at den driftsansvarlige driver i henhold til tillatelsen og øvrig regelverk.

2.4 Tiltaksplikt ved økt forurensningsfare

Dersom det oppstår fare for økt forurensning, plikter den driftsansvarlige så langt det er mulig uten urimelige kostnader å iverksette nødvendige tiltak for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, inkludert å redusere eller innstille driften.

Den driftsansvarlige skal så snart som mulig informere forurensningsmyndigheten om forhold som kan føre til vesentlig økt forurensning eller forurensningsfare.

2.5 Finansiell sikkerhet for etterdrift av deponiet

Bedriften skal ha en tilfredsstillende finansiell sikkerhet for Lier avfallsdeponi for å sikre oppfyllelse av kravene til etterdrift av deponiet i denne tillatelsen og avfallsforskriften kapittel 9 om deponering av avfall. Sikkerheten skal stilles i form av en ubetinget påkravsgaranti eller en bankkonto som skal være pantsatt til fordel for Statsforvalteren.

Ragn Sells AS avd Drammen skal oversende en beregning av størrelsen på den finansielle sikkerhetsstillelsen til Statsforvalteren innen 15.08.2025.

Ragn Sells AS avd Drammen skal minst hvert femte år, eller oftere om Statsforvalteren krever det, vurdere om sikkerheten er tilstrekkelig til å dekke kostnadene til etterdrift. Når vurderingen er foretatt, skal den rapporteres til Statsforvalteren i forbindelse med bedriftens egenrapportering.

Statsforvalteren kan i etterdriftsfasen godkjenne at garantibeløpet reduseres så fremt det dokumenteres at dette vil gi tilfredsstillende sikkerhet for gjenstående kostnader til etterdrift. Virksomheten kan søke om reduksjon i garantibeløpet en gang årlig.

3 Oppbygging og etterdrift av det nedlagte deponiet

3.1 Terrengarrondering

Deponiets overflate og omkringliggende arealer skal være utformet på en slik måte at overvann i størst mulig grad føres bort fra deponiet uten å medføre fare for erosjon, økt infiltrasjon eller andre uønskede konsekvenser. Dette gjelder også etter at deler av deponiet har satt seg. Deponiets overflate bør ha et fall på minimum 5 prosent etter setninger. Der det ikke er mulig å etablere 5 prosent helning, skal det etableres alternativ overvannssystemer for eksempel i grøfter eller lignende som fører vannet ut av deponiområdet.

3.2 Topptetting

Topptetting er en felles betegnelse for de lag med masser eller membraner som er lagt oppå avfallet etter at deponeringen har opphørt.

Oppbyggingen av deponiets topptetting skal opprettholdes på en slik måte at stabiliteten i avfallsmassen og i topptettingen sikres, særlig for å forebygge utglidninger. Eventuelle kunstige barrierer må sikres mot setningsskader.

Topptettingen skal være utformet og opprettholdes slik at den kun slipper gjennom den vannmengden inn i deponiet som er nødvendig for å opprettholde en naturlig nedbrytning av avfallet. I tillegg skal topptettingen bidra til å redusere emisjonen av metan og luktende gasser til et minimum. Topptettingen skal også bidra til nødvendig drenering av eventuelt sigevann som presses ut av deponiet nedenfra og under tettingslaget, samt bidra til nødvendig drenering av overvann over tettingslaget.

Topptettingen skal være utformet i henhold til avslutningsplan mottatt av Statsforvalteren 09.06.2017, jamfør Tabell 1 under. Utformingen av topptettingen skal være tilpasset deponiets fremtidige arealbruk.

Topptettingen og all drenering skal være utformet og vedlikeholdes med tanke på at fremtidige klimaendringer kan medføre hyppigere episoder med ekstremnedbør.

Tabell 1: Krav til oppbygging av topptetting*:

Topptettingens inndeling i lag	Funksjon	Materiale	Krav til lagtykkelse eller permeabilitet
Vekstlag	Danne grunnlaget for den kommende arealbruken og erstatte naturlig jordsmonn. Hindre erosjon og uttørring og oppsprekking av et eventuelt impermeabelt tettingslag.	Kan bestå av vekstjord og andre steinfrie, permeable løsmasser	> 0,3 m og for øvrig tilpasses planlagt arealbruk som deponiet skal tilbakeføres til (for eksempel > 0,5 m dersom bruk som dyrket jordbruksareal)
Dreneringslag II	Hindre at vann blir stående over tettingslaget og redusere mengden vann som kan trenge ned i avfallet. Skal til dels også tjene som beskyttelse for tettingslaget under.	Permeable masser som pukk, grus og sand. Knust betong som er egnet og dokumentert tilstrekkelig ren, se tabell 2.	> 0,3 m må for øvrig tilpasses ift arealet som skal dreneres.
Tettingslag Impermeabelt minerallag eller kunstig tettingsmembran	Redusere vanngjennomstrømningen i deponiet.	Steinfrie masser av ønsket permeabilitet og komprimeringsgrad (f.eks. leire) eller kunstig membran.	$K^{**} \leq 1 \times 10^{-7} \text{ m/s}$ og minimum tykkelse 0,5 m for områdene B, D og E ***. $K^{**} \leq 1 \times 10^{-9} \text{ m/s}$ for område C ***, geomembran
Dreneringslag I	<i>Gass:</i> Bidra til fordeling av gassen under et oksidasjonslag <i>Sigevann:</i> Drenering av sigevann som presses ut av avfallet, særlig i skråninger	Grov sand, grus, pukk, knust betong/teglstein og lignende egnede, permeable masser, se tabell 2.	> 0,3 m
Dekkmasse / avretting	Dekke til avfallet og være et godt underlag for resten av toppdekket	Relativt ensartet, inert materiale	Tykkelse og materiale tilpasses avfallet.

* I tillegg kan det være påkrevd med geomembraner eller tilsvarende for å hindre sammenblanding mellom lagene og sikre at lagstrukturen beholdes over tid.

** K er hydraulisk ledningsevne

*** Områder som definert i avslutningsplan mottatt av Statsforvalteren 09.06.2017

Avfallsrelatert materiale eller masser som skal benyttes i toppdekket, skal ha ønsket permeabilitet og andre egenskaper som gjør de egnet til formålet. Videre skal de ikke inneholde forurensningsstoffer som overstiger akseptverdiene angitt i Tabell 2.

Tabell 2: Krav til forurensningsnivå i masser som skal benyttes til avsluttende tildekking

Dreneringslag II: Masser over impermeabelt/tetteste lag	Betong skal ikke være så forurenset av tungmetaller, PCB eller andre helse- eller miljøskadelige stoffer at det kan medføre nevneverdige skader eller ulemper. Betong skal overholde kravene til bruk av betong fra riveprosjekter til anleggsarbeid i avfallsforskriften kapittel 14 A. For jord- og steinmasser skal maksimalt innhold ikke overstige normverdier for mest følsom arealbruk, jf. forurensningsforskriften kap. 2.
Dreneringslag I og avrettingslag: Masser under impermeabelt/tetteste lag	Skal overholde mottakskriteriene for lettere forurensede masser på deponi for inert avfall, jf. avfallsforskriften kap. 9, vedlegg II, pkt 2.1.

3.3 Overvannssystem

Det skal være etablert et overvannssystem som leder mest mulig av overvannet bort fra deponiet. Eksisterende bekkeinntak, bekkelukkinger og overvannssystem skal kontrolleres og sikres mot utlekking til deponiet eller innlekking av sigevann. Dersom det er etablert et lukket overvannsanlegg med ledninger og overvannskummer, må anlegget sikres mot utlekking av gass via kummene. Overvann skal ikke ledes til sigevannssystem eller rensesystem for sigevann. Systemer for å lede vekk overvann skal ta høyde for mulige effekter av ekstremvær, for eksempel perioder med intens nedbør.

3.4 Oppsamling av sigevann

På grunnlag av deponiets egenskaper og de meteorologiske forhold på stedet, skal det treffes nødvendige tiltak for å:

- redusere dannelsen av sigevann til et minimum bl.a. ved å redusere inntrengning av overvann, overflatevann² og grunnvann inn i deponiet til et minimum
- samle opp sigevann fra deponiet
- hindre at vannstanden i deponiet stiger så høyt at sigevann spres til omgivelsene
- behandle alt sigevann som samles opp
- sikre reinfiltrering av oppsamlet sigevann
- begrense diffus utlekking av sigevann til et minimum
- hindre akuttutslipp av oppsamlet sigevann

Det skal foreligge skriftlig dokumentasjon på utførte tiltak.

² Overflatevann: Kystvann, brakkvann og ferskvann, unntatt grunnvann

Oppsamlingen av sigevannet og effekt av tiltakene i tråd med tiltakene a) til g) skal dokumenteres bl.a. gjennom overvåkningsprogrammet og egne vannbalanseberegninger for etterdriften.

3.5 Deponigass

Deponigass skal samles opp i dreneringslaget under tettingslaget på deponiet, og ledes til et metanoksidasjonsfilter.

Eventuelt varig og permanent opphør av oppsamling og håndtering av deponigassen skal avklares med Statsforvalteren i forkant. Dette omfatter ikke midlertidig stans på grunn av driftsproblemer, vedlikehold eller lignende.

3.6 Drift og vedlikehold

Det nedlagte deponiet skal driftes og vedlikeholdes slik at det ikke representerer noen forurensningsfare for mennesker og natur.

Det skal foreligge en skriftlig plan for etterdrift og vedlikehold av alle anleggsdeler og denne planen skal være en del av bedriftens internkontroll.

Bedriften skal løpende vurdere om deponiets topptetting er tilstrekkelig utført til å ivareta de nevnte funksjonene, og gjøre utbedringer ved behov. Det skal foreligge dokumentasjon på hvordan dette er utført.

Det skal bl.a. foreligge en skriftlig rutine for kontroll av at avrenningsforholdene er tilfredsstillende og for utbedring av eventuelle skader på topptettingen. Videre skal også stabiliteten i avfallsmassen og i tilknyttede strukturer kontrolleres jevnlig, særlig for å forebygge utglidninger.

Det skal foretas kontroll med hensyn til at fremmede uønskede arter ikke etableres på deponiområdet. Bedriften skal gjennomføre nødvendige tiltak og etablere tilstrekkelige skriftlige rutiner for å hindre spredning og etablering av fremmede uønskede arter³.

Etterdrift og vedlikehold av deponiet skal som minimum tilfredsstillende kravene i Tabell 3. Ved større nedbørsepisoder og lignende skal alle tema i tabell 3 kontrolleres og ved behov vedlikeholdes.

³ Jf. Fremmedartslista (lister.artsdatabanken.no/fremmedartslista/)

Tabell 3: Minimumskrav til kontroll og vedlikehold for deponiet

Tema	Vedlikehold/kontroll	Frekvens, minimum
Topptetting og setninger	Sprekker, huller, erosjon, setninger mv. kontrolleres/utbedres slik at topptettingens funksjon opprettholdes	Årlig
Sigevann	Grøfter, ledninger og andre deler av oppsamlingssystemet for sigevann skal kontrolleres og vedlikeholdes, og om nødvendig utbedres, spyles, tømmes mv.	Årlig
Behandlingsanlegg for sigevann	Kontroll og nødvendig vedlikehold av behandlingsanlegget for sigevann slik at det fungerer som tiltenkt.	Årlig
Overvann	Grøfter og ledninger for sigevann, overvann, bekkelukking skal kontrolleres og vedlikeholdes, og om nødvendig utbedres/spyles opp/tømmes.	Årlig
Grunnvann	Grunnvannsbrønner skal kontrolleres og om nødvendig utbedres.	Årlig
Deponigassanlegg	Oppsamlingssystem for deponigass skal kontrolleres og vedlikeholdes. Ledningsanlegg og kummer for overvann, vann, spillvann, kabeltraseer o.l. skal kontrolleres for deponigass. Ved konsentrasjoner over 1 prosent metan (CH ₄) skal det gjennomføres tiltak for å hindre spredning av deponigasser og fare for forurensnings samt fare for brann- og eksplosjon.	Årlig
Tekniske installasjoner	Service av tekniske komponenter og måleutstyr.	I henhold til leverandørens anvisninger.
Andre anleggsdeler og installasjoner som kan påvirke forurensningssituasjonen på anlegget	Nødvendig kontroll og vedlikehold	Årlig

4 Utslipp til vann

4.1 Ikke-forurensset overvann

Ikke-forurensset overvann er overvann som ikke har vært i kontakt med avfall, eller på annen måte blitt påvirket av driften ved anlegget.

Ikke-forurensset overvann skal i størst mulig grad håndteres på egen eiendom, og ikke være til ulempe for mennesker eller miljøet.

4.2 Sigevann

4.2.1 Utslipp av sigevann

Det tillates ikke utslipp av oppsamlet sigevann. Oppsamlet sigevann skal behandles før det reinfiltreres i deponiet. Behandlingen skal minimum omfatte lufting og fjerning av partikler.

4.2.2 Diffuse utslipp

Det skal ikke være nevneverdig diffuse utslipp av sigevann fra det nedlagte deponiet. Diffuse utslipp av sigevann skal ikke medføre helse- eller miljøfare eller påvirke vannkvaliteten i vannresipienter (overflate- og grunnvann) på en måte som vanskeliggjør å oppnå miljømålene etter vannforskriften.

Bedriften skal løpende vurdere og gjennomføre nødvendige tiltak for å redusere diffuse utslipp av sigevann til et minimum.

4.3 Sanitæravløpsvann

Kommunen er myndighet for regulering av sanitæravløpsvannet fra bedriften.

5 Utslipp til luft

5.1 Deponigass

Det skal ikke være utslipp av gass fra deponiet som kan medføre helse- og miljøskade.

5.2 Lukt

Virksomheten skal ikke medføre luktulempen av betydning.

6 Støy

Etterdrift av deponiet skal foregå slik at det ikke medfører nevneverdige støyulempen for omgivelsene.

7 Nærmiljøtiltak

7.1 Oppfølging av nærmiljøulemper

Bedriften skal utarbeide driftsrutiner som sikrer at nærmiljøulempene som følge av virksomheten reduseres til et minimum.

Det skal treffes tiltak ved deponiet for å begrense til et minimum ulemper og farer som følge av

- lukt- og støvutslipp,
- flygeavfall,
- støy og trafikk,
- fugler, skadedyr og insekter,
- aerosoldannelse.

Dette forutsetter blant annet at bedriften foretar en systematisk oppfølging av klager på nærmiljøulemper, som for eksempel forsøpling, støy, støv, mv. Systematisk oppfølging av klager innebærer blant annet at bedriften vurderer hensiktsmessigheten ved egne etterdriftsrutiner og behov for eventuelle endringer, samt behov for akutte tiltak.

8 Grunnforurensning og forurensede sedimenter

Virksomheten skal ikke medføre utslipp til grunn eller grunnvann som kan medføre skader eller ulemper for miljøet.

Bedriften plikter å gjennomføre forebyggende tiltak som skal hindre utslipp til grunn og grunnvann.

Bedriften plikter videre å gjennomføre tiltak som er egnet til å begrense miljøvirkningene av et eventuelt utslipp til grunn og grunnvann. Utstyr og tiltak som skal forhindre utslipp til grunn og grunnvann eller hindre at eventuelle utslipp medfører skade eller ulempe for miljøet, skal overvåkes og vedlikeholdes regelmessig. Plikten etter dette avsnittet gjelder tiltak som står i et rimelig forhold til de skader og ulemper som skal unngås.

Bedriften skal holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurensning i grunn på virksomhetsområdet og forurensede sedimenter utenfor, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal Statsforvalteren varsles om dette.

Terrenginngrep som kan medføre fare for at forurensning i grunnen sprer seg, må ha godkjent tiltaksplan etter forurensningsforskriften kapittel 2, eventuelt tillatelse etter forurensningsloven.

Tiltak i forurensede sedimenter må ha tillatelse etter forurensningsloven eller forurensningsforskriften kapittel 22.

Før endelig nedleggelse av virksomheten, skal bedriften vurdere forurensningstilstand i grunn og grunnvann med hensyn til mulig forurensning av relevante farlige stoffer som er brukt, fremstilt eller frigitt ved virksomheten og treffe de tiltak som følger av forurensningsloven § 7 og § 20. Plan for tiltak skal forelegges Statsforvalteren. Statsforvalteren kan stille ytterligere krav med hjemmel i forurensningsloven. Se for øvrig punkt 17.4.

9 Kjemikalier

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, både som råstoff i prosess og som hjelpekjemikalier, for eksempel begroingshindrende midler, vaskemidler, hydraulikkvæsker, brannbekjempningsmidler.

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal virksomheten dokumentere at den har foretatt en vurdering av kjemikaliens helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf. også punkt 2.3 om internkontroll.

Bedriften plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og av om alternativer finnes. Skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe⁴.

Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke framstilles, bringes i omsetning, eller brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket og andre regelverk som gjelder for kjemikalier.

10 Energi

10.1 Energiledelse

Bedriften skal ha et system for energiledelse i virksomheten for kontinuerlig, systematisk og målrettet vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå en mest mulig energieffektiv produksjon og drift. Systemet for energiledelse skal inngå i bedriftens internkontroll, jf. vilkår 2.3. og følge prinsippene og metodene angitt i norsk standard for energiledelse.

Systemet skal være etablert innen 6 måneder etter tillatelsen ble gitt.

⁴ jf. Produktkontrolloven § 3a om substitusjonsplikt

11 Egenprodusert avfall

11.1 Generelle krav

Bedriften plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Bedriften plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder gjenvinning, skjer i overensstemmelse med forurensningsregelverket.

For materiale som utnyttes som biprodukt, skal det foreligge skriftlig dokumentasjon som viser at kriteriene i forurensningsloven § 27 andre ledd er oppfylt.

Innholdet av skadelige stoffer i avfallet skal begrenses mest mulig.

Avfall som oppstår i virksomheten, skal primært søkes ombrukt i egen produksjon eller i andres produksjon. Hvis dette ikke er mulig eller medfører urimelig kostnad, skal det fortrinnsvis materialgjenvinnes. Dersom dette heller ikke er mulig uten urimelig kostnad, skal avfallet så langt mulig gjenvinnes på annen måte.

Farlig avfall kan ikke fortynnes med den virkning at det blir regnet som ordinært avfall. Ulike typer farlig avfall kan ikke sammenblandes hvis dette kan medføre fare for forurensning eller skape problemer for den videre håndteringen av avfallet. Farlig avfall kan heller ikke blandes sammen med annet avfall, med mindre det letter den videre behandlingen av det farlige avfallet og dette gir en miljømessig minst like god løsning.

11.2 Håndtering av avfall

All håndtering av avfall skal foregå slik at det ikke medfører forurensende avrenning til grunn eller overflatevann. Sjenerende støving skal unngås. Farlig avfall skal håndteres i henhold til avfallsforskriften kapittel 11.

I tillegg gjelder følgende:

- a. All håndtering av avfall skal være basert på en risikovurdering, jf. punkt 14 og forurensningsforskriften § 36A-19.
- b. Bedriften skal ha kart hvor det fremgår hvor forskjellige typer avfall er lagret.
- c. Avfallslager skal være sikret slik at uvedkommende ikke får adgang. Lagret farlig avfall skal ha forsvarlig tilsyn. Lagret avfall skal være merket slik at det fremgår hva som er lagret.
- d. Avfall som ved sammenblanding kan gi fare for brann, eksplosjon eller dannelse av farlige stoffer, skal lagres med nødvendig avstand.
- e. Alt farlig avfall, uavhengig av mengde, skal lagres innendørs og på tett dekke⁵ med oppsamling av eventuell avrenning. Annen lagringsmåte kan godtas dersom bedriften kan dokumentere at den valgte lagringsmåten gir minst like lav risiko og like god miljøbeskyttelse.

For visse typer tanklagring gjelder forurensningsforskriften kapittel 18.

⁵ Med tett dekke menes fast, ugjennomtrengelig og tilstrekkelig slitesterkt dekke for de aktuelle materialer/avfallstyper.

12 Miljøovervåking

12.1 Overvåking av deponiet

12.1.1 Overvåkingsprogram

Bedriften skal ha et program for overvåking av deponiet i henhold til avfallsforskriftens kap. 9.

Overvåkningsprogrammet skal dokumentere de faktiske utslipp og miljøpåvirkninger på deponiet, samtidig som programmet skal kontrollere at deponiet og prosessene i deponiet fungerer etter hensikten. Overvåkingen skal legges opp slik at eventuelle endringer i utslippsforholdene fanges opp.

12.1.2 Oversikt over deponiets utvikling

Bedriften skal ha en oversikt over deponiet som viser det areal som avfallet opptar, avfallsvolumer og avfallssammensetning. Bedriften skal også ha en oversikt over om oppbyggingen og etterdriften av det nedlagte deponiet er i tråd med vilkårene for etterdriften, blant annet for terrengarrondering, topptetting, vannhåndtering, utslipp mv.

12.1.3 Vannbalanseberegninger

På bakgrunn av overvåkningsresultater, skal bedriften utarbeide et årlig vannbalanseregnskap som skal rapporteres jf. vilkår 13.1.

Meteorologiske data som er nødvendig for dette skal samles inn på deponiet eller fra en nærliggende meteorologisk stasjon med tilsvarende klima og nedbørsforhold.

Oppsamlingen av sigevannet og effekt av tiltak for å redusere vanninntrengningen til deponiene skal kontrolleres gjennom vannbalanseberegninger.

12.1.4 Overvåking av deponigass

Det skal gjennomføres regelmessig kontroll og overvåking av gassproduksjon fra deponiets gassoppsamlingssystem og av mulige gasslekkasjer fra deponiets overflate eller fra andre aktuelle lekkasjepunkter. Overvåkingen skal være representativ for hver seksjon av deponiet.

Metanemisjonen fra deponiets overflate skal kontrolleres minimum en gang i året.

Ledningsanlegg og kummer for overvann, vann, spillvann og elektriske kabler skal kontrolleres en gang i året for deponigass.

12.1.5 Overvåking av sigevann, overflatevann og grunnvann

Bedriften skal ha et overvåkingsprogram for sigevann, overflatevann og grunnvann i henhold til avfallsforskriftens kapittel 9 vedlegg III.

For sigevann og overflatevann skal det tas prøver som er representative for den gjennomsnittlige sammensetningen i perioden siden forrige prøvetaking. Prøvene skal tas som blandprøver eller eventuelt som stikkprøver der det er nødvendig med ferske prøver. Eventuelt så kan det benyttes kontinuerlige målinger etter en risikovurdering.

Minimumskrav til prøvetakings- og analysefrekvens og plassering av prøvepunkter er angitt i Tabell 4.

Tabell 4: Minimumskrav til prøvetakings- og analysefrekvens og plassering av prøvepunkter

Overvåkingstema	Plassering	Frekvens
Sigevannsmengde		Kontinuerlig
Sigevannets sammensetning		2 ganger per år
Overflatevannets mengde (der det er aktuelt og målbart)	Hårbergbekken, oppstrøms og nedstrøms deponiets påvirkning	Hver sjetten måned
Overflatevannets sammensetning		Hver sjetten måned
Bunnsediment i overflatevann	Hårbergbekken, oppstrøms og nedstrøms deponiets påvirkning	1 gang per 6. år. Første gang i løpet av 2025, etter gjennomført utredning av helse – og miljøskadelige stoffer i sigevann og sigevannssediment jf. vilkår 15.1.
Grunnvannsnivå	Minst ett målepunkt i grunnvannets innstrømnings område og to målepunkt i utstrømningsområdet. I ett av målepunktene i utstrømningsområdet etableres med to prøvetakingsbrønner - en grunt brønnfilter og en med dypt brønnfilter tilpasset lokale forhold)	1 gang per år
Grunnvannets sammensetning		1 gang per år

Overvåkningsprogrammet skal være utformet slik at avgrensningen av deponiets påvirkningsområde kan verifiseres. Overvåkingen skal kunne avdekke eventuelle sigevannslekkasjer eller endringer i deponiets vanntilførsel.

Oppsamlingen av sigevannet og effekt av tiltak for å redusere vanninntrengningen til deponiene skal dokumenteres gjennom overvåkningsprogrammet.

Det er bedriften som har ansvar for å påse at overvåkningsprogrammet er tilstrekkelig til å avdekke eventuelle uakseptable utslipp fra deponiet til omgivelsene.

De parameterne som skal måles og de stoffene som skal analyseres i overvåkingsprogrammet skal gjenspeile alle de ulike typene avfall som er deponert. I sigevann skal det som minimum overvåkes på parameterne i Tabell 5.

Prøver av sigevannssediment skal så langt som mulig tas i de samme punktene som sigevannsprøvene tas. Prøvene skal gi bilde av forurensningsstoffer som kan slippe ut av deponiet i partikulær form. Dette kan gjøres enten med passive prøvetakere (sedimentfeller eller filtersystemer), ved å ta prøver av sediment som er sedimentert i målepunktet (utslippsrør, bunnen av grøfter, kummer ol.) eller ved å ta en tilstrekkelig stor sigevannsprøve som så blir filtrert.

Overvåkning av vann og sediment i overflatevann skal inkludere parametere som blir påvist i sigevannet i den årlige overvåkingen (Tabell 5) og i den utvidede prøvetakingen av sigevann og sigevannssediment (vilkår 15.1) i konsentrasjoner som kan utgjøre en miljørisiko. Prøvetakning og analyse av vann og sediment i overflatevann skal være i tråd med den til enhver tids gjeldende veiledning for klassifisering av miljøtilstand i ferskvann etter vannforskriften⁶. Prøver av metaller i overflatevann skal analyseres på filtrerte prøver.

⁶ På tidspunktet for vedtaket: Miljødirektoratet (2025). Veileder for klassifisering av miljøtilstand i kyst- og ferskvann. <https://www.vannportalen.no/veiledere/klassifiseringsveileder/>

Tabell 5. Minimumskrav til parametere som skal overvåkes i sigevann

Parameter	Sigevann. En gang per år.
pH	x
Ledningsevne	x
Suspendert stoff	x
Total-nitrogen (tot-N)	x
Ammonium/ammoniakk	x
Total-fosfor (tot-P)	x
Totalt organisk karbon (TOC)	x
Biologisk oksygenforbruk (BOF)	x
Arsen (As)	x
Kadmium (Cd)	x
Krom, total (Cr)	x
Kobber (Cu)	x
Kvikksølv (Hg)	x
Nikkel (Ni)	x
Bly (Pb)	x
Sink (Zn)	x
PAH16	x
Alifater (C ₄₋₄₀) (total oljehydrokarboner)	x
Benzen, toluen, etylbenzen og xylene (BTEX)	x
Bisfenol A	x

Bedriften skal sørge for at det foretas en faglig vurdering av all overvåking. Dette omfatter bl.a. også en vurdering av aktuelle prøvepunkter både i grunnvann, overflatevann og resipienter. Dersom denne vurderingen viser at det er behov for å endre overvåkingen er bedriften pliktig til å følge opp dette.

12.2 Overvåking av resipienter

Bedriften skal sørge for overvåking av mulige miljøeffekter av virksomheten i henhold til et overvåkingsprogram. Dette gjelder så vel mulige effekter på luft, grunn, vann og sedimenter i den grad det er aktuelt.

12.3 Overvåking etter vannforskriften

Bedriften skal overvåke og redegjøre hvordan utslipp fra virksomheten påvirker tilstanden (økologisk og kjemisk) i alle aktuelle vannforekomster. Overvåkingen skal være i samsvar med føringer i vannforskriften vedlegg V.

Overvåkingen skal i størst mulig grad belyse påvirkningene fra pågående og tidligere utslipp fra deponivirksomheten, samt virksomhetens bidrag til samlet tilstand i vannforekomsten. Der det er hensiktsmessig bør overvåkingen etter vannforskriften samordnes med annen overvåking av deponiet.

Bedriften skal ha et overvåkingsprogram som er utarbeidet i samarbeid med nødvendig fagekspertise. Overvåkingsprogrammet skal redegjøre for resipienter og omfatte relevante biologiske kvalitetselementer, fysisk-kjemiske støtteparametere inkludert vannregionspesifikke stoffer samt EU-prioriterte stoffer som deponiet har eller kan ha utslipp av som kan påvirke miljøtilstanden i resipienten. Plasseringen av prøvetakingspunkter og prøvetakingsfrekvens, samt hvordan og i hvilke matrikser (vann, grunnvann, biota, sediment etc.) undersøkelsen vil bli gjennomført, skal også begrunnes i programmet.

Overvåkingen skal gjennomføres av uavhengig fagekspertise i henhold til overvåkingsprogrammet. Der det er hensiktsmessig kan selve prøvetakingen gjennomføres av virksomheten selv i samråd med fagekspertisen.

Der det pågår annen overvåking i de samme resipientene i regi av vannområde eller andre bør det tilstrebes at overvåkingen samordnes. Der det er hensiktsmessig bør bedriften bidra blant annet til finansieringen av et felles overvåkingsprogram for de kvalitetselementer i vannforekomsten som kan være direkte eller indirekte påvirket av bedriftens utslipp.

Rapport fra undersøkelsen med vurderinger skal sendes Statsforvalteren innen 1. mars året etter at undersøkelsen er gjennomført.

Resultatene fra undersøkelsen vil danne grunnlag for å vurdere om det er behov for å revidere eksisterende overvåking av resipienter i tråd med vannforskriften.

Data som fremskaffes ved overvåking i vann, inklusive sediment og biota, skal registreres i databasen Vannmiljø (<http://vannmiljo.miljodirektoratet.no/>). Data rapporteres på Vannmiljøs importformat. Importmal og oversikt over hvilken informasjon som skal registreres i henhold til Vannmiljøs kodeverk finnes på <http://vannmiljokoder.miljodirektoratet.no>.

12.4 Kvalitetssikring av miljøovervåking

Bedriften er ansvarlig for at måleutstyr, metoder og gjennomføring av alle målingene for miljøovervåking er forsvarlig kvalitetssikret blant annet ved å:

- Utføre målingene etter Norsk standard. Dersom det ikke finnes, kan internasjonal standard benyttes. Bedriften kan benytte andre metoder enn norsk eller internasjonal standard dersom særlige hensyn tilsier det. Bedriften må i tilfelle dokumentere at særlige hensyn foreligger og at den valgte metoden gir representative tall for virksomhetens faktiske utslipp.
- Bruke akkrediterte laboratorier / tjenester når volumstrømsmåling, prøvetaking og analyse utføres av eksterne. Tjenesteyter skal være akkreditert for den aktuelle tjenesten dersom slik tjenesteyter finnes.

- Delta i sammenlignende laboratorieprøving (SLP) og/eller jevnlig verifisere analyser med et eksternt, akkreditert laboratorium for de parameterne som er regulert gjennom presise grenseverdier, når virksomheten selv analyserer.
- Jevnlig vurdere om plassering av prøvetakingspunkter, valg av prøvetakingsmetoder og -frekvenser gir representative prøver. Denne vurderingen skal utføres av fagkyndig tredjepart.
- Jevnlig utføre kontroll og kalibrering av måleutstyr.

13 Rapportering til Statsforvalteren

13.1 Årlig rapportering

Bedriften skal innen 1. mars hvert år rapportere miljødata og eventuelle avvik med betydning for ytre miljø for foregående år via www.altinn.no. Miljødata omfatter blant annet avfallsmengder, energiforbruk og resultater fra utslippskontroll og overvåking.

Hensikten med rapporteringen er å dokumentere at virksomheten driftes i henhold til tillatelsen.

Kontroll av overvåkingsdata for deponiet i henhold til vilkår i punkt 12 skal rapporteres til forurensningsmyndigheten.

Det skal blant annet rapporteres på:

- Overvåkingsdata for sigevann og sigevannssediment
- Overvåking av vannresipienter
- Resultater fra overvåking av deponigass
- Avvik fra tillatelsen

Overvåkingsdata for overflatevann og grunnvann skal skje til databasen Vannmiljø og ikke som del av egenkontrollrapporteringen til Altinn.

En vurdering av rapporterte data og eventuelt behov for tiltak skal legges ved Altinn-skjemaet som eget vedlegg. Som et minimum skal følgende vurderes og rapporteres årlig av faglig sakkyndig:

- Resultat av all overvåking, inkludert overvåking av resipient i henhold til vannforskriften
- Faglig begrunnet vurdering av deponiets påvirkning på vannresipienter
- Faglig begrunnet vurdering av utslippsmengde
- Vannbalanse
- Forslag til forbedringer/tiltaksplan

14 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

14.1 Miljørisikoanalyse

Bedriften skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet, i tråd med internkontrollforskriften jf. 2.3. Bedriften skal vurdere resultatene opp mot akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal også kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal i tillegg også omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- eller miljøskader inne på virksomhetens område eller utenfor. Ved endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Risikoanalysen skal ta hensyn til ekstremvær, flom, etc. og fremtidige klimaendringer. Fare for utslipp til ytre miljø ved brann på anlegget, inkludert utslipp av slokkevann, skal inkluderes i miljørisikoanalysen.

Bedriften skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

14.2 Forebyggende tiltak

Med grunnlag i miljørisikoanalysen skal bedriften, så langt det er mulig uten urimelige kostnader, iverksette de tiltak som er nødvendige for å redusere miljørisikoen til et akseptabelt nivå. Dette gjelder både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak. Bedriften skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

14.3 Beredskap

Bedriften skal på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer. Beredskapen mot akutt forurensning skal øves minimum en gang per år.

14.4 Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til forskrift om varsling av akutt forurensning mv. Bedriften skal også så snart som mulig informere Statsforvalteren i slike tilfeller via e-post: sfospost@statsforvalteren.no.

15 Undersøkelser og utredninger

15.1 Utredning av helse – og miljøskadelige stoffer i sigevann og sigevannssediment

Bedriften skal kartlegge/utrede innhold av helse- og miljøskadelige stoffer i sigevann og sigevannssediment. Utredningen skal som minimum omfatte målinger av parameterne i Tabell 6. Utredningen skal ligge til grunn for utredningen av diffuse utslipp av sigevann (15.2) og utredningen av alternativ sigevannsbehandling (15.3).

Utredningen skal sendes til Statsforvalteren innen 15.11.2025.

Tabell 6: Prioriterte miljøgifter som skal utredes i sigevann og sigevannssediment

Parameter	Sigevann	Sigevannssediment
Arsen (As)	x	x
Kadmium (Cd)	x	x
Krom, total (Cr)	x	x
Kobber (Cu)	x	x
Kvikksølv (Hg)	x	x
Nikkel (Ni)	x	x
Bly (Pb)	x	x
Sink (Zn)	x	x
Uran (U)	x	
Polysykliske aromatiske hydrokarboner (PAH16)	x	x
Polyklorerte bifenyler (PCB7)		x
Alifater (C ₄₋₄₀) (total oljehydrokarboner)	x	x
Benzen	x	
Bisfenol A	x	
Nonylfenoler (4-nonylfenol)	x	
4-(1,1,3,3-tetrametylbutyl)fenol	x	
Heksaklorbenzen	x	x
Lineære alkylbenzensulfonater (LAS)	x	
Tris (2-kloretyl)fosfat (TCEP)	x	
PFAS ₂₀ : PFBA, PFPeA, PFHxA, PFHpA, PFOA, PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDoDA, PFTTrDA, PFBS, PFPeS, PFHxS, PFHpS, PFOS, PFNS, PFDS, PFUnDS, PFDoDS, PFTTrDS	x	
Kortkjedede klorparafiner (SCCP, C10-13)		x
Mellomkjedede klorparafiner		x

Pentaklorfenol (PCF)		X
Dioksiner/furaner		X
Bromerte difenyletere		X
Heksabromsyklododekan (HBCDD)		X
Tetrabrombisfenol A (TBBPA)		X
Tributyltinn (TBT)		X
Trifenyltin		X
DDT (inkl. DDE og DDD)		X

15.2 Utredning av diffuse utslipp av sigevann

Bedriften skal redegjøre for sine diffuse utslipp av sigevann fra deponiet ved å

- kartlegge hvor det skjer diffus utlekking av sigevann fra deponiet
- anslå hvor mye sigevann som lekker ut av deponiet diffust og til hvilke vannresipienter (overflatevann og grunnvann) utlekkingen går til
- anslå hvor mye vann og hvor mye miljøgifter og andre forurensninger som lekker ut til de forskjellige vannresipientene pr år
- foreta en miljørisikovurdering av disse utslippene
- gjøre en kost-nyttevurdering av tiltak for å begrense utslippene

Utredningen skal sendes til Statsforvalteren innen 15.11.2025.

15.3 Utredning av alternativ sigevannshåndtering

Bedriften skal utrede alternativer til dagens sigevannshåndtering i tråd med Miljødirektoratets veileder *Håndtere sigevann fra deponi*⁷. Utredningen skal blant annet også inneholde en vurdering av nødvendig rensing av sigevannet før eventuell utslipp til valgt vannresipient. Utredningen skal bl.a. inneholde

- en beskrivelse og en kost-nyttevurdering av alternativ sigevannshåndtering
- hvilke utslipp som er påregnelig ved de forskjellige alternativene
- hvilken påvirkning de forskjellige alternativene vil ha for miljøet
- forslag til måleprogram for overvåking av utslipp

Utredningen skal sendes til Statsforvalteren innen 15.11.2025.

15.4 Tilstandsrapport om mulig forurensning av grunn og grunnvann trinn 1-3

Bedriften skal vurdere behovet for å dokumentere forurensningstilstanden i grunn og grunnvann. Denne vurderingen skal gjennomføres i henhold til trinn 1-3 i Miljødirektoratets veileder [M-630 Tilstandsrapport for industriområder](#). Bedriften kan samordne vurderingen med data som foreligger om forurensningstilstanden fra utført kontroll- og overvåking av eksisterende deponivirksomhet.

⁷ <https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/avfall/for-naringsliv/deponere-avfall/sigevannsveilederen/>

Vurderingen skal sendes Statsforvalteren innen 15.11.2025.

Dersom bedriften basert på gjennomgangen i fase 1 finner at virksomheten har farlige stoffer som kan forurense grunnen og/eller historiske forurensninger som kan knyttes til eller bli berørt av virksomheten, skal bedriften gå videre til fase 2 og levere en full tilstandsrapport i henhold til trinn 4 – 7 i Miljødirektoratets veileder [M-630](#).

16 Eierskifte, omdanning mv.

Hvis driftsansvarlig selskap overdras til ny eier, eller får ny eier med bestemmende innflytelse over selskapet, skal melding sendes Statsforvalteren så snart som mulig og senest en måned etter eierskiftet. Et eierskifte medfører ingen endring/bortfall i sikkerhet stilt av selskapet og/eller sikkerhet stilt av tredjepart, herunder bankgaranti. Statsforvalteren kan etter søknad fra driftsansvarlig selskap, eier eller mulig fremtidig eier godkjenne endringer/ombytte av garantier og sikkerhet stilt av eier og/eller bank så fremt det dokumenteres at dette vil gi en tilfredsstillende sikkerhet.

Dersom det driftsansvarlige selskapet skal fusjonere, fisjonere, på annen måte omdannes eller selskapet skal overføre driftsansvaret for den forurensende virksomheten til nytt ansvarlig selskap, skal dette meddeles Statsforvalteren. Nytt driftsansvarlig selskap kan ikke drive i henhold til tillatelsen før Statsforvalteren har mottatt og godkjent ny tilfredsstillende finansiell sikkerhet fra det nye driftsansvarlige selskapet. Tidligere driftsansvarlig selskap er ansvarlig etter tillatelsen frem til slik godkjenning er gitt.

17 Opphør av etterdrift

17.1 Søknad om opphør av etterdriftsfasen

Når resultatet av kontroll- og overvåkingsprogrammet viser at deponiet ikke lenger utgjør noen fare for skade på mennesker eller natur, så kan driftsansvarlig sende søknad til Statsforvalteren om at etterdriftsfasen skal opphøre.

17.2 Dokumentasjon

Ved søknad om opphør av etterdriftsfasen skal følgende dokumentasjon oversendes Statsforvalteren:

- Oppsummering av analyseresultater/rapporteringsdata for de fem siste årene.
- Risikovurdering av deponiets påvirkning på mennesker og nærmiljøet og faren for fremtidige hendelser som kan påvirke miljøet og mennesker.
- Beskrivelse av tiltak for å avslutte etterdriftsfasen (riving av anlegg, fjerning av infrastruktur og gjerder, oppfylling, terrengarrondering, beplantning o.l.).
- Revidert reguleringsplan med bestemmelser dersom det har skjedd endringer i løpet av etterdriftsperioden.
- Oversikt som viser gjennomførte avslutnings- og etterdriftstiltak.

17.3 Inspeksjon før opphør av etterdriftsfasen

Statsforvalteren skal foreta inspeksjon før opphør av etterdriftsfasen kan aksepteres.

17.4 Nedleggelse

Statsforvalteren kan pålegge eieren eller brukeren å stille ytterligere garanti for dekning av framtidige utgifter og mulig erstatningsansvar. Sikkerhet/garanti som allerede er stilt iht. tillatelsen løper videre inntil Statsforvalteren etter søknad fra det driftsansvarlige selskapet eller eier godkjenner reduksjon og/eller bortfall av slik sikkerhet.

Ved nedleggelse eller stans skal virksomheten sørge for at råvarer, hjelpestoff, halvfabrikat eller ferdig vare, produksjonsutstyr og avfall tas hånd om på forsvarlig måte, herunder at farlig avfall håndteres i henhold til avfallsforskriften kap. 11. De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til Statsforvalteren innen 3 måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal også inneholde dokumentasjon av disponeringen av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier og navn på eventuell(e) kjøper(e).

Bedriften skal også for nedleggingsåret rapportere miljødata og eventuelle avvik via altinn.no, jf. punkt 13.1.

Dersom virksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til Statsforvalteren i god tid før start er planlagt.

18 Tilsyn

Bedriften plikter å la representanter for Statsforvalteren eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

Vedlegg 1 – Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 til 18.

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

Bromerte flammehemmere	Vanlige forkortelser
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'isopropyliden difenol)	TBBPA

Klorerte organiske forbindelser

Dekloran pluss (syn og anti isomere former)	DP (syn-DP, anti DP)
1,2-Dikloreten	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Trikloretan	TRI
Trikloran (2,4,4'-Triklor-2'-hydroksydifenyleter)	TCS
Tris(2-kloretyl)fosfat	TCEP

Enkelte tensider

Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC

Nitromuskforbindelser

Muskxylen	
-----------	--

Alkylfenoler og alkylfenoletoksylater

Nonylfenol og nonylfenoletoksilater	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksilater	OF, OP, OFE, OPE
4-heptylfenoler (forgrenet og rettkjedet)	4-HPbl
4-tert-pentylfenol	4-t-PP
4-tert-butylfenol	4-t-BP
Dodecylfenol m. isomerer	DDP
2,4,6 tri-tert-butylfenol	TTB-fenol

Per- og polyfluorerte alkylforbindelser (PFAS)

Perfluoroktansulfonsyre (PFOS), inkl. salter av PFOS og relaterte forbindelser	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluorheksansulfonsyre (PFHxS), inkl. salter av PFHxS og relaterte forbindelser	PFHxS, PFHxS-relaterte forbindelser
Perfluorobutansulfonsyre (PFBS), inkl. salter av PFBS og relaterte forbindelser	PFBS, PFBS-relaterte forbindelser
Perfluoroktansyre Perfluorheksansyre 2,3,3,3-tetrafluoro-2-(heptafluoropropoksy)propionsyre	PFOA PFHxA HFPO-DA
Langkjedete perfluorerte karboksylsyrer C9-PFCA – C14-PFCA	PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDoDA, PFTTrDA, PFTeDA

Tinnorganiske forbindelser

Tributyltinnforbindelser	TBT
Trifenyltinnforbindelser	TFT, TPT
Dibutyltinnforbindelser	DBT
Dioktyltinnforbindelser	DOT

Polysykliske aromatiske hydrokarboner

PAH

Ftalater

Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Benzylbutylftalat	BBP
Dibutylftalat	DBP
Diisobutylftalat	DIBP

Bisfenol A

BPA

Siloksaner

Dodekametylsykloheksasiloksan	D6
Dekametylsyklopentasiloksan	D5
Oktametylsyklotetrasiloksan	D4

Organiske UV-filtre

2-Benzotriazol-2-yl-4,6-di-tert-butylphenol	UV-320
2,4-di-tert-butyl-6-(5-chlorobenzotriazol-2-yl)phenol	UV-327
2-(2H-benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylphenol	UV-328
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4-(tert-butyl)-6-(sec-butyl)phenol	UV-350
3-benzylidene-1,7,7-trimethylbicyclo[2.2.1]heptan-2-one	3-BC

